	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	<small>Имя на документа:</small> Оперативен документ	<small>№ на документа:</small> 7.5.1_OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	Учебна програма		Редактиран: 1 от 6




УТВЪРЖДАВАМ _____

ДЕКАН: ПРОФ. Д-Р М. ГЪЛЪБОВА, ДМ

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина	Спешна медицина
Специалност	Медицина
Област на висше образование	Здравеопазване и спорт
Професионално направление	Медицина
Статут на дисциплината	Задължителна
Курс	III курс
Семестър	Шести
Образователно квалификационна степен	Магистър
Форма за проверка на знанията	Практичен изпит, писмен изпит, устен изпит, текущ контрол под формата на тест

Обсъдена на заседание на Катедрен съвет	31.05.2018 г., Протокол № 11
Обсъдена на заседание на Комисия по учебната дейност	11.12.2018 г. Протокол № 10
Приета на заседание на Катедрен съвет	31.05.2018 г., Протокол № 1
Утвърдена на заседание на Факултетен съвет	11.12.2018 г. Протокол № 11

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1 _OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: 2 от 6

УЧЕБНА ПРОГРАМА

1. ИЗВАДКИ ОТ УЧЕБНИЯ ПЛАН.

Код на дисциплината	Часове по учебен план					Кредитни точки
	Аудиторна		Извънаудиторна		Всичко	
024	Лекции	Упражнения	Учебни практики	Други форми		
Форми на аудиторна работа	15	15	-	-	30	1,2
Практически занятия						
Семинари						
Форми на извънаудиторна работа				12,5	12,5	0,5
Всичко:					42,5	1,7

2. ВОДЕЩ ДИСЦИПЛИНАТА: Доцент д-р Господин ДИМОВ, дм

Водещи упражнения/практически занятия/семинари:

1. доц. д-р Георги АРАБАДЖИЕВ, дм
2. д-р Полина ТАЛЕВА-РУСИНОВА


3. АНОТАЦИЯ:

Курсът на обучение по учебната дисциплина "СПЕШНА МЕДИЦИНА" е предназначен за студенти по специалността "МЕДИЦИНА". Целта е да се изгради стройна система в обучаващите се за начално поведение при среща с болен в критично състояние, както и за оценка и проследяване на основните жизнени функции.

Спешната медицина включва знания и умения, необходими за профилактика, диагноза и лечение на острите, спешно настъпващи соматични и поведенчески заболявания и травми, които засягат пациенти от всички възрастови групи. Тя включва осигуряването и организирането на системите на доболнична и начална болнична помощ.

Тематичните единици включват основни глави от спешните състояния като степенни нарушения в съзнанието, остра дихателна недостатъчност, шок, клинична смърт, особени животозастрашаващи състояния, съчетана травма, начална помощ и транспорт на пациенти в критично състояние.

Учебното съдържание е разпределено в 30 учебни часа, като лекционният курс обхваща 15 часа, а останалите 15 часа са за практически упражнения.

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1 _OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: 3 от 6

4. СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА.


4.1. АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ.

4.1.1. ЛЕКЦИИ:

№	Тема	Хорариум
1.	Степенни нарушения в съзнанието. Причини. Епилептичен статус. Синкоп. Черепно-мозъчна и гръбначно-мозъчна травма. Спешна диагноза. Поведение.	2 ч.
2.	Остра дихателна недостатъчност. Определение. Механизми на нарушения на газообмена. Причини. Спешна диагноза и поведение.	2 ч.
3.	Терминални състояния. Клинична смърт. Определение. Спешна диагноза. Кардиопулмонална ресусцитация.	2 ч.
4.	Шок. Определение. Класификация. Етиология. Патогенеза. Спешна диагноза и поведение.	2 ч.
5.	Среща с болен в критично състояние. Особени животозастрашаващи състояния: удавяне, обесване, поражения от електрически ток и мълния. Поведение.	2 ч.
6.	Оценка, първа помощ и транспорт на болен със съчетана травма. Ужилване от инсекти и ухапване от животни. Алгоритъм на поведение при остри отравяния.	2 ч.
7.	Нарушения в терморегулацията. Хипо и хипертермия. Поведение. Начини на приложение на медикаментите при спешни състояния.	2 ч.
Общо:		15 ч.

4.1.2. УПРАЖНЕНИЯ:

№	Тема	Хорариум
1.	Спешна диагноза и приоритети на поведение при пациенти със животозастрашаващи състояние от страна на ЦНС. Кома, епилептичен статус, синкоп, черепно-мозъчна и гръбначно-мозъчна травма.	2 ч.
2.	Практически прийоми и критерии за поставяне на диагнозата остра дихателна недостатъчност. Практическо отработване на проблемите за проходими дихателни пътища. Поведение при чуждо тяло. Спешна кониотомия. Провеждане на изкуствено дишане на манекен.	2 ч.
3.	Клинична смърт. Диагноза. Кардиопулмонална ресусцитация на манекен.	2 ч.
4.	Практическо и визуално представяне на видовете шок. Спешни мероприятия за стабилизиране на болния в доболничния период.	2 ч.
5.	Особени животозастрашаващи състояния. Начално поведение при: поражения от електрически ток и мълния, хипер и хипотермия, удавяне, обесване.	2 ч.
6.	Транспорт и поведение при пострадали със съчетана травма. Практически прийоми за елиминиране на ноксата при остри отравяния. Спешни мероприятия при ужилване от инсекти и ухапване от животни в доболничния етап.	2 ч.
7.	Усвояване на практически умения при избор на венозен източник. Начини и пътища за приложение на медикаментите при спешни състояния. Осигуряване на подходящ венозен източник в доболничния етап на лечение.	2 ч.
Общо:		15 ч.

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: 4 от 6

4.2. ИЗВЪНАУДИТОРНА РАБОТА:

№	Тема	Хорариум
1	Коматозни състояния. Скала за оценка на количествените нарушения в съзнанието (Glasgow Coma Scale) и изкуствено поддържане на основните жизнени функции.	3 ч.
2	Осигуряване на проходимост на дихателните пътища. Чуждо тяло в ГДП	2 ч.
3	КПР. Осигуряване на основните жизнени функции.	2 ч.
4	Спешни мероприятия при шокови състояния.	2 ч.
5	Поведение и транспорт при пострадали със съчетана травма.	3 ч.
Общо:		12 ч.

5. ТЕХНОЛОГИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО.

5.1. Лекции - Провеждане на лекция теоретично и използване на мултимедия и слайдшоу.

5.2. Упражнения- при леглото на болния и използване на видеоматериали и манекени.

6. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ ЗНАНИЯТА НА СТУДЕНТИТЕ ПО ДИСЦИПЛИНАТА "СПЕШНА МЕДИЦИНА".


Оценката се формира в зависимост от прилаганата система и критерии на преподавателя. Крайната оценка е по шестобалната система. Минималната оценка за успешното приключване на обучението е „Среден (3)“. Отнесена с Европейската система за трансфер на кредити (ECTS), съпоставимостта на оценките е следната:

Отличен 6	Много добър 5	Добър 4	Среден 3		Слаб 2	
A	B	C	D	E	FX	F
Присъждат се кредити, както е по учебния план					Не се присъждат кредити	

Оценката се формира от три компонента:

- Практически изпит:** провежда се устно и демонстративно и цели да покаже нивото на усвоените практически умения. КПР на манекен, осигуряване на проходими дихателни пътища, поставяне на въздуховод, измерване на ЦВН. При получена оценка „Слаб 2“, студента не се допуска до теоретичен изпит. Продължителност 15 min.
- Теоретичен изпит:** провежда се писмено, с последващо устно изложение, с продължителност до 40 min, след изтегляне на изпитен билет, съдържащ въпрос от конспекта по дисциплината. Всеки въпрос се оценява слабата оценка или крайно недоразвит въпрос е основание за неуспешно положен изпит.
- Тестово проверяване** на нивото на усвоеният материал по време на упражненията като текущ контрол.

Текущ контрол		Практичен изпит		Теоретичен изпит		Крайна оценка		Еквивалент
Бал	%	Бал	%	Оценка	%	Оценка	%	
2	≤ 6	2	≤ 18	2	≤ 36	2	≤ 60	FX/F
3	6,1-7,1	3	18,3-21,3	3	36,6-42,6	3	61-65	E
						3	66-71	D
4	7,2-8,1	4	21,4-24,3	4	42,7-48,6	4	72-81	C
5	8,2-9,1	5	24,4-27,5	5	48,7-54,6	5	82-91	B
6	9,2-10	6	27,6-30	6	54,7-60	6	92-100	A

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1 _OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: 5 от 6


7. КОНСПЕКТ ПО СПЕШНА МЕДИЦИНА.

1. Степенни нарушения в съзнанието. Кома. Причини. Оценка и поведение.
2. Спешна диагноза и приоритети на поведение при пациенти със животозастрашаващи състояние от страна на ЦНС. Черепно-мозъчна и гръбначно-мозъчна травма, епилептичен статус.
3. Остра дихателна недостатъчност. Определение. Етиология. Механизми на нарушения на газообмена.
4. Остра дихателна недостатъчност. Спешна диагноза и поведение.
5. Остра дихателна недостатъчност. Осигуряване на проходимост на дихателните пътища. Чуждо тяло, аспирация, трахеална интубация, кониотомия, трахеотомия. Методи на провеждане на изкуствено дишане. Кислородолечение.
6. Терморегулация. Хипотермия и хипертермия. Топлинен удар. Поведение.
7. Шок. Определение. Етиология. Класификация. Патогенеза.
8. Хиповолемичен шок. Етиология и патогенеза. Клинична картина. Диагноза. Поведение.
9. Кардиогенен шок. Етиология и патогенеза. Клинична картина. Диагноза и поведение.
10. Анафилактичен шок. Етиология и патогенеза. Клинична картина. Диагноза. Поведение.
11. Обструктивен шок. Етиология и патогенеза. Емболия на белодробната артерия. Тампонада на сърцето. Синдром на долна празна вена. Вентилен пневмоторакс. Клинична картина. Диагноза и поведение.
12. Синкоп. Причини. Поведение.
13. Клинична смърт. Определение. Клинична картина. Диагноза. Кардиопулмонална ресусцитация.
14. Остри отравяния. Спешна оценка и алгоритъм на действие. Методи за елиминиране на ноксата.
15. Среща с болен в критично състояние. Оценка, първа помощ и транспорт на болен със съчетана травма.
16. Особени животозастрашаващи състояния. Удавяне. Обесване. Поражения от електрически ток и мълния. Поведение. Животоспасяващи мероприятия и поведение.
17. Ужилване от инсекти. Ухапване от животни. Спешни мероприятия.
18. Начини и пътища на приложение на медикаментите при спешни състояния. Избор на подходящ венозен източник и начини за осигуряването му.

8. ЛИТЕРАТУРА.

Подготовката за упражненията и изпита става на основата на:

1. Актуален лекционен курс по „Спешна Медицина“ – www.gdimov.eu
2. ПУЛСС - Практически увод в лечението на спешни състояния. Сборник от протоколи за клинично поведение в Спешната Медицина. МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО ПРОЕКТ BG051PO001-6.2.02.
3. Медицински стандарт "Спешна Медицина".
4. Emergency Medicine: The Medical Student Survival Guide, 3rd Edition (2015) Edited by Joseph S. Turner, MD, FACEP, and David Reid, DO.
5. Rosen's Emergency Medicine - Concepts and Clinical Practice : Expert Consult Premium Edition. 8th Edition by John Marx MD, Robert Hockberger MD, Ron Walls MD.
6. Препоръчвани сайтове:
 - www.erc.edu
 - www.emedicine.com
 - www.sfar.fr
 - www.medal.org
 - www.sccm.org
 - www.itaccs.org
 - www.trauma.org
 - www.guidelines.gov
 - www.desarpic.fr

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1 _OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: 6 от 6

- www.labtestsonline.org
7. Препоръчвани приложения за мобилен телефон:
- Gas Guide
 - Douleur urgence
 - Medscape
 - ACCA Toolkit
 - Pain Guide
 - Ox Calculate
 - Epocrates
 - Figure 1

9. ПРИДОБИТИ УМЕНИЯ В РЕЗУЛТАТ НА ОБУЧЕНИЕТО.

МИНИМУМ

за практическите умения, придобити по време на обучението по
„СПЕШНА МЕДИЦИНА“

1. Соматичен статус на пациент в критично състояние.
2. Оценка на степенните нарушения в съзнанието по Glasgow Coma Scale.
3. Осигуряване на проходимост на дихателните пътища (на манекен).
4. Провеждане на кислородолечение.
5. Изкуствено дишане със саморазгъващ се балон тип AMBU (на манекен).
6. Непряко притискане на сърцето (на манекен).
7. Осигуряване на периферен венозен източник и поддържане на венозна линия.
8. Измерване и интерпретиране на централно венозно налягане.
9. Подготовка и приложение на медикаменти с инфузионна помпа (перфузор).
10. Вземане на венозна и артериална кръв за изследване с пункция.
11. Поставяне на стомашна сонда и промивка на стомаха.
12. Катетеризация на пикочен мехур и измерване на часова диуреза.
13. Правила за хигиена, асептика и антисептика при пациент в критично състояние.
14. Транспорт на пациент в критично състояние.